

РЕШЕНИЕ

№ 122

гр. София, 08.01.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 40 състав,
в публично заседание на 17.12.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Дияна Николова

при участието на секретаря Евелина Пеева и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **10384** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл.1, ал.2 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/.

Образувано е по искова молба на Н. С. Н., с която срещу Столична дирекция на вътрешните работи е предявен иск с правно основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ за присъждане на сумата в размер на 500 лева, представляваща обезщетение за причинените на ищеца имуществени вреди от отмененото като незаконосъобразно Наказателно постановление № 18-4332-002826/02.04.2018г., издадено от началник група АНД, ОПП, СДВР, изразяващи се в заплатеното адвокатско възнаграждение за процесуално представителство по делото, в производството по което е отменено наказателното постановление. Претендират се разноските, направени в настоящото производство по представен списък. В съдебно заседание ищецът не се явява и не се представлява.

Ответникът по исковата претенция, в писмен отговор на исковата молба, оспорва иска като недопустим, алтернативно като неоснователен. Недопустимостта на иска е мотивирана с възражението, че ищецът е разполагал с възможността да заяви претенцията си за присъждане на разноски в хда на съдебното производство. По отношение заявената неоснователност на иска е мотивирано, че ответната страна не е задължавала ищеца да наеме адвокат, съответно да направи разноските, чието връщане претендира под формата на обезщетение. Твърди се също, че претенцията за

заплащане на обезщетение за имуществени вреди не следва да бъде уважена, тъй като би бил нарушен принципът, че едно лице не може да извлича ползи от собственото си противоправно поведение. Моли претендираното обезщетение да бъде намалено тъй като не съответства на принципа, разписан в чл.52 ЗЗД. Намира заплатеното адвокатско възнаграждение за завишено, тъй като наложената глоба е в общ размер на 120 лева и моли да бъде намалено. Възразява срещу прекомерността на заплатеното адвокатско възнаграждение в настоящото производство. В съдебно заседание не се представлява. Съображения излага в писмени бележки.

Софийска градска прокуратура чрез участващия по делото прокурор Д., дава заключение, че исковата претенция е основателна и доказана като в хода на производството е доказано наличието на отменен незаконосъобразен административен акт и произтеклите от това вреди. Моли съдът да се произнесе в посока уважаване на иска.

Административен съд София-град, като обсъди доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, приема за установено следното от фактическа страна:

С Наказателно постановление № 18-4332-002826/02.04.2018г., издадено от началник група АНД, ОПП, СДВР, на ищеца на основание чл.185 и чл.175, ал.1, т.5 от Закона за движението по пътищата /ЗДвП/ са наложени две административни наказания – глоба в размер на 20 лева за нарушение на чл.20, ал.1 ЗДвП и глоба в размер на 100 лева и лишаване от право да управлява МПС за срок от три месеца за нарушение на чл.123, ал.1, т.3 ЗДвП.

Ищецът обжалвал наказателното постановление пред Софийския районен съд като ангажирал за това адвокат А. М. като сключил с него договор за правна защита и съдействие бл.№ 720962 от 26.04.2018г. /л.7 по НАХД № 8658/2018г. по описа на СРС. За осъществената от адвокат защита и съдействие било договорено и заплатено в брой възнаграждение в размер на 500 лева.

По жалбата било образувано НАХД № 8658/2018г. по описа на СРС, производството по което е приключило с постановяването на Решение от 18.12.2019г., с което наказателното постановление е отменено изцяло. В хода на съдебното производство ищецът е бил представляван от адв.М. като съдебното следствие е приключено в съдебно заседание на 28.02.2019г. – протокол на л.24-25 по делото.

Въз основа на така установеното от фактическа страна, съдът обуславя следните правни изводи:

По допустимостта на иска:

Съдът е сезиран с претенция за присъждане на обезщетение за имуществени вреди, представляващи направените от ищеца разходи за адвокатско възнаграждение за правна помощ и процесуално представителство по обжалването на Наказателно постановление № 18-4332-002826/02.04.2018г. С оглед така изложеното искът следва да бъде квалифициран като такъв с правно основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ. Отговор на въпроса за правната квалификация на така предявената претенция е даден и в т.1 от Тълкувателно постановление № 2 от 19.05.2015 г. по тълк. д. № 2/2014 г., ОСК на ГК на ВКС I и II колегия на ВАС, съгласно мотивите на което за квалифициране на иска като такъв по чл.1, ал.1 ЗОДОВ определяща е не правната природа на отменения акт, а основният характер на дейността на органа, негов издател като независимо че наказателното постановление не представлява индивидуален административен акт по смисъла на чл.21 АПК, определящо за квалификацията на иска за вреди по чл.1, ал.1

ЗОДОВ, е обстоятелството, че актът се издава от административен орган, представлява властнически акт и въпреки че поражда наказателноправни последици, е правен резултат от санкционираща административна дейност.

Искът е насочен срещу Столична дирекция на вътрешните работи, която е юридическо лице по арг. от разпоредбата на чл.37, ал.2 ЗМВР и съответно е пасивно легитимирана да отговаря по него, с оглед нормата на чл.205, ал.1 АПК.

Неоснователно намира съдът възражението на ответника за недопустимост на иска, обективизирано в отговора на исковата молба. Разпоредбата на чл.63, ал.3 ЗАНН, в редакцията ѝ, действащата към датата на устните състезания, предвижда, че в съдебните производства по обжалване на наказателни постановления и електронни фишове страните имат право на присъждане на разноски по реда на АПК. Т.е. при наличието на тази разпоредба страните следва да заявят претенцията си в хода на това производство и е изключен редът по ЗОДОВ за обезщетяване на страната за направените съдебно-деловодни разноски. Тази разпоредба обаче е нова – въведена е с изменението на закона, обнародвано в ДВ, бр.94 от 29.11.2019г. и не е била част от действащото право към датата на приключване на съдебното следствие и даване ход на съдебните прения, съответно дори да беше направено искане за присъждане на разноски за адвокатско възнаграждение, то не би могло да бъде уважено с оглед изхода на спора, тъй като липсва правна възможност за това. До този момент, както се посочи и по-горе, единствената правна възможност е чрез предявяване на иск по реда на чл.1, ал.1 ЗОДОВ.

Предвид изложеното, съдът приема, че искът, с който е сезиран, е допустим.

Разгледан по същество искът е основателен, по следните съображения:

Съгласно чл.1, ал.1 ЗОДОВ, държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия и бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност, като когато вредите са причинени от незаконно действие или бездействие, незаконосъобразността на действието или бездействието се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетение. Фактическият състав, при осъществяването, на който възниква правото на обезщетение, включва следните елементи: вреда, незаконосъобразен акт, действие и/или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата при или по повод изпълнение на административна дейност; причинна връзка между вредата и акта, действието и/или бездействието.

Ищецът извежда своята претенция за обезщетение от твърдението, че вредите са му причинени от незаконосъобразно издадено наказателно постановление, което е отменено с влязъл в сила съдебен акт.

Съгласно мотивите по т.1 от ТП № 2/19.05.2015г., следва да се приеме, че издаването на наказателното постановление е последица от изпълнение на нормативно възложени задължения, упражнена административна наказателна компетентност, предоставена на органите в рамките на административната им правосубектност, което по своето съдържание представлява изпълнение на административна дейност и в този смисъл същото представлява властнически акт, издаден от административен орган и въпреки че поражда наказателноправни последици, е правен резултат от санкционираща административна дейност.

Предвид това съдът намира за доказани първата група от визираните по-горе предпоставки - отменен като незаконосъобразен административен акт - наказателно постановление.

По отношение на заявените имуществени вреди, представляващи заплатен адвокатски хонорар:

Безспорно по делото се установи, че от ищеца е налице извършено заплащане на адвокатско възнаграждение в размер на 500 лева в полза на адв.М. за осъщественото от последния процесуално представителство пред въззивната инстанция във връзка с обжалването на процесното наказателно постановление. Това плащане е надлежно отразено в договора за правна защита и съдействие от 26.04.2018г., което е достатъчно доказателство за това, че разходът е направен - т.1 от ТР № 6/06.11.2013г. на ОСГТК на ВКС. Това плащане представлява за ищеца нанесена имуществена вреда, тъй като е довело до намаляване на неговото имущество.

В производството пред районния съд по разглеждане на жалби срещу наказателни постановления по реда на чл.59 и сл. от ЗАНН, при субсидиарно прилагане на НПК, когато наказателното постановление е отменено, не се присъждат разноски в полза на нарушителя, както когато подсъдимият бъде оправдан в наказателното производство, не се присъждат разноски срещу държавата. След като липсва процесуална възможност да се упражни претенцията за разноски в административнонаказателното производство от лицето, санкционирано неоправдано с административно наказание /ТР № 2/03.06.2009г. на ОСК на ВАС/, се налага извод, че направените от него разноски за правна помощ в хода на това производство, приключило с отмяна на наказателното постановление, представляват имуществена вреда, която не му е възстановена в рамките на това производство. Спорът дали така извършените разноски за заплатено адвокатско възнаграждение за обжалване по съответния ред на наказателното постановление представляват имуществена вреда за жалбоподателя в административнонаказателното производство и ищец в настоящото, намираща се в причинна връзка с отмененото наказателно постановление, е разрешен с Тълкувателно решение № 1/15.03.2017г. по тълкувателно дело № 2/2016г. на ОСК на ВАС, което е задължително за органите на съдебната и изпълнителната власт, за органите на местното самоуправление, както и за всички органи, които издават административни актове – чл.130, ал.2 ЗСВ. Предвид това доводите на ответника в тази насока не следва да бъдат обсъждани.

Според посоченото решение „при предявени пред административните съдилища иски по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ за имуществени вреди от незаконосъобразни наказателни постановления изплатените адвокатски възнаграждения в производството по обжалването и отмяната им представляват пряка и непосредствена последица по смисъла на чл.4 от този закон“.

Предвид изложеното, съдът намира за осъществен състава на отговорността по чл.1, ал.1 ЗОДОВ досежно претендираното от ищеца обезщетение в размер на 500 лева за заплатено адвокатско възнаграждение за осъществено процесуално представителство. По отношение направеното при условията на евентуалност искане от ответника за намаляване на размера на адвокатското възнаграждение поради прекомерност, съдът намира следното:

На първо място въпросът досежно допустимостта на това искане в настоящото производство е обсъден и решен с Тълкувателно решение № 1 от 15.03.2017г. по тълк. д. № 2/2016г., ОСС на ВАС, I и II колегия, съгласно което в производства от вида на настоящото задължение на съда е да установи действителния размер на адвокатския хонорар, като „...Институтът на обезщетението от неопозволено увреждане не е и не може да се превърне обаче в средство за неоснователно обогатяване, поради което и

съдът, спазвайки принципа на справедливостта и съразмерността, следва да присъди само и единствено такъв размер на обезщетение, който да отговаря на критериите на чл.36, ал.2 от Закона за адвокатурата - да е "обоснован и справедлив", т.е. да е съразмерен на извършената правна защита и съдействие и да обезщети страната за действително понесените от нея вреди от причиненото и от държавния орган непозволено увреждане, без да накърнява или да облагодетелства интересите на която и да е от страните в производството.“.

Предвид това направеното възражение по чл.78, ал.5 ГПК следва да бъде обсъдено по същество.

Разпоредбата на чл.18, ал.2 от Наредба № 1/09.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения предвижда, че за процесуално представителство, защита и съдействие по дела срещу наказателни постановления, в които административното наказание е под формата на глоба, имуществена санкция и/или е наложено имуществено обезщетение, възнаграждението се определя по правилата на чл.7, ал.2 върху стойността на санкцията, съответно обезщетението, но не по-малко от 300 лева.

В конкретния случай с отмененото наказателно постановление са наложени две административни наказания – глоба в размер на 20 лева и глоба в размер на 100 лева или общо 120 лева. Съответно размерът на минималното адвокатско възнаграждение за защита и процесуално представителство по обжалването му, определен по посочения ред - чл.7, ал.2 вр. чл.18, ал.2 от Наредба № 1/09.07.2004г. е 300 лева. Същият минимален размер на адвокатското възнаграждение е предвиден и в случаите, когато наложеното наказание е различно от „глоба“ – чл.18, ал.3. По делото пред въззивната инстанция са проведени две открити съдебни заседания, на които ищецът е бил представляван от адв.М., същият е изготвил и въззивната жалба. Предвид това съдът намира, че възражението на пълномощника на ответника за прекомерност на заплатеното адвокатско възнаграждение е неоснователно.

Неоснователно намира съдът и възражението, че размерът на обезщетението следва да бъде определен в съответствие с разпоредбата на чл.5, ал.1 и ал.2 ЗОДОВ. Съгласно нея, ако увреждането е причинено поради изключителна вина на пострадалия, обезщетение не се дължи /ал.1/, съответно когато пострадалият виновно е допринесъл за увреждането, обезщетението се намалява.

На първо място следва да се посочи, че правото на адвокатска защита е гарантирано от Конституцията на Република България /чл.56/. В конкретния случай ангажирането от ищеца на адвокатска защита за процесуално представителство по обжалването на отмененото впоследствие като незаконосъобразно наказателно постановление, представлява упражняване на негово конституционно гарантирано право, поради което не може да се разглежда като утежняващо интересите му действие, а още по-малко като причиняване на вреда по изключителна вина на увредения. В този смисъл разпоредбата на чл.5, ал.1 ЗОДОВ, изключваща отговорността на ответника за вреди, е изцяло неприложима.

Не е налице и хипотезата по ал.2 на чл.5 ЗОДОВ, предвиждаща намаляване размера на обезщетението при съпричиняване на вредата. Налице е отменено като незаконосъобразно наказателно постановление, като основанието поради което то е отменено не подлежи на преценка в настоящото исково производство. Съобразно посочената правна норма, когато пострадалият виновно е допринесъл за увреждането обезщетението се намалява. В дадения случай не може да се приеме, че ищецът,

посредством осигуряването на процесуална защита чрез адвокат във воденото пред въззивната инстанция съдебно производство, за което е заплатил съответното адвокатско възнаграждение, е допринесъл виновно за увреждането.

По изложените съображения исковата претенция следва да бъде уважена до пълния предявен размер от 500 лева.

Основателна при този изход на спора е претенцията на ищеца за присъждане на направените в настоящото производство разноски. Възражението на пълномощника на ответника за прекомерност на заплатеното адвокатско възнаграждение, съдът намира за основателно. Съгласно чл.8, ал.1, т.1 от Наредба № 1/09.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, за процесуално представителство, защита и съдействие по административни дела с определен материален интерес възнаграждението при интерес до 1000 лева е в размер на 300 лева. В настоящия случай размерът на материалния интерес е 500 лева, като видно от представения по делото /л.11/ договор за правна защита и съдействие от 12.10.2020г., е договорено и заплатено в брой при подписване на договора адвокатско възнаграждение в размер на 500 лева. Делото е приключено в едно заседание, на което ищецът не е представляван. Делото не се характеризира с фактическа и правна сложност, поради което разноските за адвокатско възнаграждение следва да бъдат присъдени в минималния предвиден в наредбата, размер от 300 лева.

Водим от горното, Административен съд София-град, Второ отделение, 40-ти състав

РЕШИ:

ОСЪЖДА, по предявения иск с правно основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ, Столична дирекция на вътрешните работи да заплати на Н. С. Н. сумата в размер на 500 /петстотин/ лева, представляваща обезщетение за претърпените от ищеца имуществени вреди от незаконосъобразно издаденото Наказателно постановление № 18-4332-002826/02.04.2018г. на началник група АНД към Отдел „Пътна полиция“, СДВР.

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи да заплати на Н. С. Н. сумата в размер на 310 /триста и десет/ лева, представляваща разноски по производството.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му чрез Административен съд София-град пред Върховния административен съд.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл.137 АПК.

Съдия: